

קבל-ס

ידיעון נציבות קבילות השוטרים וסוהרים

דבר הנציבה:

בנציבות הקבילות ממשיכה העשייה של טיפול בפניות שוטרים וסוהרים המבקשים את עזרתנו, אם ביעוץ מקדמי, או בבירור ענייניהם באותם מקרים בהם הם חשים כי נגרם להם עוול. מעמיקים הביקורים ביחידות והמפגשים עם פורומים של מפקדים. לאחרונה הוצגו בפני ספ"כ משטרת ישראל וספ"כ שירות בתי הסוהר עיקרי הדו"ח האחרון שהוגש לכנסת תוך התמקדות בנושאים המתייחסים לדמות המפקד, כפי שהיא מסתמנת ומתגבשת מתוך עבודת הנציבות.

הנושא הוצג גם בפני ספ"כ מחוז וספ"כים במפקדות משמר הגבול. במרבית המפגשים התפתח דיון נרחב והתגובות שהובעו על ידי המשתתפים, במהלך הצגת הדברים, העשירו אותנו והעניקו לנו פן נוסף שלא תמיד היה לנגד עינינו.

לאחרונה התקבלו מספר, אם כי מועט, של פניות שנשאו אופי "יחידתי". בפנייה צוין כי היא מוגשת, למשל, על ידי שוטרי יחידה משטרתית מסוימת, כאשר כנספח מצורפת רשימה ובה שמות ופרטי המשרתים באותה יחידה. פנייה כגון זו אינה עולה בקנה אחד עם הוראות ורוח חוק המשטרה (דין משמעתי, בירור קבילות והוראות שונות) התשס"ו-2006 והתיקון המקביל בפקודת בתי הסוהר, המתווה את המסגרת, הסמכות, הנושאים ודרך הגשת הקבילה. קבילה צריכה להיות מוגשת בנפרד ובדרך עצמאית על ידי מי שרואה עצמו נפגע. גם אם מס' הנפגעים עולה על אחד, כל מי שמבקש לפנות לברור ענינו צריך לפנות בשמו הוא – בנפרד.

בתאריך 1.12.08 שולם "תמריץ משפטנים" על פי הסכם שנחתם עם האוצר ביום 3.9.08 ולפיו קצין משטרה זכאי ל"תמריץ משפטנים" אם הוא מדורג בדירוג משפטנים ומועסק באחד התפקידים המחייבים השכלה משפטית, כמפורט בהסכם.

בעקבות בירור קבילות שהוגשו על ידי מספר משפטנים, אשר קבלו על אי קבלת התמריץ, על אף שמילאו תפקיד תובע, אם כי במעמד של "מסופחים", הוחלט לאשר גם לאוכלוסיה זו את תשלום התמריץ, בגין התקופה בה היו מסופחים, אף שלא הוצבו בתקן תובע.

בירור זכאותם של חוקרים/משפטנים לתשלום התמריץ – טרם הסתיים.

במועד כתיבת דברים אלו, בתקופה שבין יום הזיכרון לשואה ולגבורה לבין יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל וחג העצמאות, ימים המציינים את ההסטוריה של העם היהודי בעת החדשה, משואה לתקומה, אני מבקשת לחתום דבריי ולהביא מאמירות שלא נס ליחן שנאמרו בשנת תש"י, במהלך הנאום שנשא ראש הממשלה דאז, דוד בן גוריון, בטקס הסיום של המחזור הראשון בבסיס האימונים בשפרעם:

"הצבא הוא בטחון המדינה, המשטרה – כבודה...השוטר הוא הגלוי הראשון, המתמיד והיום – יומי בכפר ובעיר, של שלטון המדינה. בדרך ששלטון זה יתגלה על ידי השוטרים, על ידי ניקיון כפיים, חריצות, אהבת המולדת, אהבת האומה...יוצר בציבור יחס חדש לא רק לשוטר אלא גם למדינה ולחוק. החוק בישראל לא גזירה הוא, אלא ביטוי לרצונו וחזונו של העם. ואין דבר נעלה יותר מאשר לשרת את רצון העם המתבטא בחוקים שהוא יצר לעצמו באורח דמוקרטי".

חנה קלר (אורנשטיין)

נציבת הקבילות

גנאי שירות - אופשה ופזרו

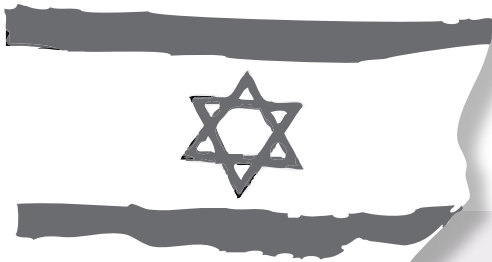

במה טיפולנו:

הקובל, קצין המשרת בשירות בתי הסוהר, הלך על כך שעם התפטרותו משירות בשל החמרה במצבו הבריאותי, חויב בתשלום בגין ניצול יתר של ימי חופשה. בקשות הקצין לקבל לעיונו את מאזן ימי החופשה ששימש בסיס לחיובו בהחזר, על מנת לאפשר לו לבדוק אם לא נפלו שגיאות בחישוב - נענו בשלילה. על כך הוא הלך בקבילתו.

בירור העובדות העלה כי עם סיום שירותו של הקובל נערך חישוב חוזר של ימי חופשתו, כמקובל לגבי כל מי שעומד בפני סיום השירות. הבחינה העלתה כי בשנתיים הראשונות לשירותו הוקצו לקובל, בטעות, מכסת ימי חופשה של 25 ימים לכל שנה, מכסה לה זכאי רק מי שהשלים שלוש שנות שירות. נוכח האמור נכתה יתרת הימים להם לא היה זכאי והקובל נדרש להחזיר את התמורה עבור ימי החופשה העודפים. בחינה מחודשת שנעשתה בניצבות הקבילות העלתה כי טרם גיוסו לשירות בתי הסוהר הקובל עבד במוסד ממשלתי.

פקודת הנציבות 02.18.00 – "חופשה שנתית" מורה כי לצורך קביעת הותק הנדרש לחישוב מכסת החופשה השנתית יש לקחת בחשבון גם תקופות שירות קודמות בהן ניתן להכיר לצורך חישוב גימלה. מאחר והקובל, לפני גיוסו לשירות בתי הסוהר, עבד במוסד ממשלתי שתקופת העבודה בו מוכרת לצורך חישוב גימלאות, יש להכיר בתקופת שירותו הקודמת באותו מוסד גם לצורך זכאותו לימי חופשה. מכאן שהקובל היה זכאי למכסת 25 ימי החופשה כבר משנת עבודתו הראשונה בשירות בתי הסוהר. נוכח האמור תוקן מאזן ימי החופשה ולקובל הוחזרו הכספים אותם נדרש בטעות לשלם.

סניף יוכי בועז – קצינת בירור

סניף עליזה ארבל – קצינת בירור

יוכבד איפרגן – רכזת לשכה

אורן שרב – מזכירות

אורטל דויטש – שירות לאומי

יאסי מפקד - פקוד - הגנאל

הקובל, שוטר המשרת כסייר תנועה/סייר בוחן בתחנה, הלך על יחסו המתנכל של מפקד התחנה, כלפיו; על כך שלא קוימה הבטחה להיענות לבקשתו להעבירו ללשכת התנועה ועל כך שמפקד התחנה התערב בהערכה התקופתית, שנערכה לו ונתן לו ציון נמוך מהציון שהוענק לו על ידי מפקדו הישיר, מבלי שהביא את הדבר לידיעתו. הקובל ציין כי בתקופה שקדמה לכניסת המפקד לתפקיד הוא זכה להערכה רבה וכי מאז כניסת המפקד המכהן, המפקד מתנכל לו והתנהגות זו באה לידי ביטוי גם בראיונות אזהרה שערך לו המפקד, כאשר לטענת הקובל לא היה בסיס למתן אזהרות אלו.

בירור הקבילה העלה כי אין בנמצא תיעוד המאשר את הטענה כי הובטח לקובל כי יועבר לשרת בלשכת התנועה וכי גם אם נאמר לו כך על ידי מי מהפיקוד, הרי בשל מצוקת כוח אדם הוחלט שלא לאייש, לפי שעה, את משרת בוחן התנועה, אשר עבר לשרת ביחידה אחרת. בראיון שערך סגן מפקד המרחב לקובל, בעקבות פנייה של נציבות הקבילות, נאמר לקובל כי בשעה שיוחלט לאייש את תפקיד הבוחן, מועמדותו תיבחן אל מול מידת התאמתם של מועמדים נוספים, שיבקשו להיות מוצבים לאותו תפקיד.

בהתייחס להערכה התקופתית אשר נערכה לקובל הנחה סגן מפקד המרחב את מפקד התחנה לזמן את הקובל לראיון ולהבהיר לקובל מה היו הנימוקים בבסיס החלטתו להעניק לו ציון נמוך מזה שהעניק לקובל מפקדו הישיר.

עוד הצהיר סגן מפקד המרחב כי לאחר שמפקד התחנה יבהיר לקובל את נימוקיו לשינוי הציון בהערכה שניתנה על ידי מפקדו הישיר, יבחן אף הוא את העניין.

מי בקבילתנו:

חנה קלר (אורנשטיין) – נציבת הקבילות

חנה פסובסקי-קפלן – סגן נציבת הקבילות

סניף הדס שפי – קצינת בירור

סג"ד שאולה הרמן – קצינת בירור

לתיקוה בתיקו האישי של הקובל, כפי שניתן היה לצפות וכפי שנדרש.

נציבת הקבילות המליצה להעיר למפקד על התנהגותו זו ולפעול להכנסת חוות הדעת לתיקו האישי של הקובל.

גנאי שירות - שירותי רווחה

הקובל הלין על כך שבעת שהותו בחופשה שנתית נדרש להפסיק את חופשתו ולהתייצב לבוחן כשירות. המדובר בחופשה שתוכננה ואושרה מראש וההתייצבות לבוחן כשירות גרמה לקובל הפסד ממון, שכן נמנע ממנו לנצל את הנופש הכפרי שהזמין ושילם עבורו מראש.

הבירור העלה כי פקודת ההערכות לבוחן הכשירות הופצה לכל היחידות כחודש לפני מועד קיום הבוחן. שמות הנבחנים נבחרו מתוך רשימה אשר אושרה על ידי היחידה. בכל יחידה נערכה רשימה של עתודה ממנה ניתן יהיה להשלים את מכסת הנבחנים, במקרה של תקלה או צורך.

אחד המדדים להצלחה במבחן כשירות הפלוגה הוא מידת הכשירות של השוטרים בזמן אמת כולל התייצבותם. אי התייצבות שוטר מורידה את הציון הפלוגתי. כפי שצוין ניתנה לכל פלוגה אפשרות להחליף שוטרים בשוטרים אחרים שנמנו ברשימת העתודה. מאחר ובפלוגתו של הקובל נעשו החילופין גם אל מול רשימת שוטרי העתודה, לא ניתן היה להיענות לבקשת הפלוגה שלא להכלילו ברשימת הנבחנים.

נציבות הקבילות סברה כי בנסיבות אלו מאחר שהמדובר בחופשה שתואמה ואושרה כדין, יש לפצות את הקובל ביום פגרה.

גנאי שירות - אדים

הקובלת, שוטרת חובה שומרת מצוות המשרתת כמש"קית ת"ש, הלינה על כך שבקשתה להנפיק לה חצאית במידות התואמות את מצוות דתה לא נענתה.

הוברר כי חצאיות במידות מיוחדות מונפקות בהזמנה מיוחדת. לאור פניית נציבות הקבילות לרמ"ד ציוד מח"א ועל מנת לאפשר לקובלת קבלת מדים תיקניים, היא הופנתה בסופו של דבר לתפירת חצאיות במידות הנדרשות ובכך בא הנושא על תיקונו.

גנאי שירות - קידום

הקובל, הלין על העיכוב בקידומו לדרגת פקד. לטענתו אי קידומו נבע מחוות דעת שלילית שניתנה לו על ידי מפקדו ושעמדה בסתירה להערכות בעל פה ובכתב שניתנו לו קודם לכן. עוד הלין על כך שהערכה תקופתית חיובית, שניתנה לו על ידי המפקד הקודם הושמדה על ידי המפקד הנוכחי ולא תויקה בתיקו האישי.

העיכוב בדרגה: התברר כי הקובל ביקש לעבור ולשרת במשטרה הכחולה וכי החלטה זו התגבשה וגמלה בליבו, טרם הגיע המפקד החדש ליחידה. הומלץ שלא להיענות לבקשתו להעברה בשל מצוקת כוח אדם במג"ב. לקובל הוצע תפקיד מקדם במג"ב והוא סרב לקבלו. בסמוך למועד בו היה הקובל אמור לקבל דרגת פקד נדרש מפקדו ליתן חוות דעת תפקודית לצורך בחינת מידת התאמת הקובל לקידום. בחוות הדעת צוין כי לקובל יכולות רבות מאוד אך בפועל רצונו לעבור לשרת במשטרה הכחולה השפיע על אופן תפקודו במג"ב. עוד צוין כי עליו לשפר את הישגיו בתחום הכושר הגופני. נוכח חוות דעת זו הוחלט לדחות את קידומו של הקובל ולשוב ולדון בה בתום ארבעה חודשים, על מנת לאפשר לקובל לשפר את תפקודו. במהלך אותה תקופה בטרם חלוף ארבעת החודשים, אושרה העברת הקובל לשרות במשטרה הכחולה. הוא נדרש לעבור הכשרה מקדמית נדרשת כתנאי סף לקידומו לדרגת פקד. העובדה שהקובל השלים את תקופת הפז"ם לא היה די בה לאשר קידומו לדרגת פקד ועל כן לא היה בסיס לקידום הקובל בדרגה רטרואקטיבית אלא רק ממועד בו השלים את תנאי הסף לקידום.

חוות הדעת: בחינת חוות הדעת שנערכה לקובל על ידי מפקדו במג"ב העלתה כי היא התבססה על עובדות וכי נמצא כי אכן רצונו של הקובל לעבור לשרת במשטרה הכחולה השפיע בפועל על טיב שירותו במג"ב במהלך אותה תקופה. עוד נמצא כי הקובל לא ניגש לבוחן בר אור למרות שנדרש לעשות כן. נמצא כי חוות הדעת לא הושפעה משיקולים זרים.

השמדת ההערכה התקופתית: נמצא כי ההערכה התקופתית שערך מפקדו הקודם של הקובל ערב סיום תפקידו אכן לא תויקה בתיקו האישי של הקובל. לא ניתן כל הסבר מניח את הדעת להתנהגות זו. הנקבל שלל את הטענה כי השמיד את חוות הדעת אך אישר כי הוא הניח אותה בצד ולא דאג להעבירה לגורמי אמי"ש

זרימה וותק פיליוט במעבר בין אופי מערכת הביטוח

התקבלו מספר קבילות של שוטרים וסוהרים על כך שלא אפשרו להם לגרור ותק פעילות לו היו זכאים עקב שירותם בגוף הביטחוני בו שרתו, טרם גיוסם למשטרה או לשב"ס, לפי העניין.

ביום 1.3.09, בעקבות דיון שקיים סגן הממונה על השכר, פורסמו כללים חדשים בעניין זכאות לגרירת ותק פעילות לגבי אוכלוסיית שוטרים/סוהרים שהוראות חוק שירות המדינה גימלאות [נוסח משולב], התש"ל-1970, בסעיף 108ח שבו, מנע את המשך הכללתם בהסדר של פנסיה תקציבית, שעה שעברו לשרת במשטרה או בשב"ס לאחר שירות בגוף ביטחוני אחר.

הכללים החדשים מאפשרים גם לסוהר/שוטר המבוטח בפנסיה צוברת לגרור את תוספת/ותק הפעילות שרכש במהלך שירותו הביטחוני קודם לגיוסו ובלבד שתקופת הזכאות המצטברת, לא תפחת מ-48 חודשי שירות.

גנאי שכר - גוספג פיליוט

הקובל, קצין מג"ב המשמש כמפקד קורס לוחמים, הלך על אי קבלת תשלום תוספת "מפקד לוחם". הקובל טען כי הוא מופלה לרעה בהשוואה למשרתים ביחידות מקבילות בהן מזכה התפקיד בתוספת האמורה. נמצא כי תפקידו של הקובל טרם תוקן.

הכללים המסדירים את הזכאות לקבלת תוספת "מפקד לוחם" מעוגנים בנוהל אמ"ש 12.01.16. בנוהל זה נקבעה רשימת תפקידים המזכה בתשלום אותה תוספת. מאחר והתפקיד אותו מילא הקובל היה תפקיד חדש שכאמור טרם תוקן, לא ניתן היה להוציא לקובל כתב מינוי וממילא לא ניתן היה להעניק לו את התוספת המבוקשת. יחד עם זאת, מאחר והמדובר בתפקיד אשר על פי מהותו מזכה ב"תוספת לוחם", ומשנמצא כי כל תנאי הסף הנדרשים לקיום הזכאות מתקיימים גם לגביו, הוחלט לאשר לו התשלום רטרואקטיבית החל מהמועד בו החל למלא את התפקיד בפועל.

"המקבל את חברו בסכר פנים יפות, אפילו לא נתן לו כלום, מעלה הכתוב כאילו נתן לו כל מתנות טובות שבעולם"

(פרקי אבות)

גנאי שכר - מענק הגמדה

הקובלת, שוטרת המשרתת בתפקיד מפקדת בסיס באק"מ, הלינה על אי קבלת מענק נגדים.

לטענתה השתתפה ועודנה משתתפת בכל המטלות של שוטרי המחוז לרבות, תגבורים, מבצעים וכוננות, אולם משהוחלט על מתן מענק לנגדים היא מופלית לרעה לעומת מגזרים אחרים.

בשנת 2008 נחתם הסכם בין משרד האוצר לבין המשרד לביטחון הפנים בעניין תשלום מענק חד פעמי לנגדים בתפקיד מזכה במגזר הייעודי במשטרה ובשב"ס.

מטרת ההסכם לעודד גיוס של שוטרים וסוהרים לתפקידים חיוניים במגזר הייעודי ולצמצם ההעברה של שוטרים וסוהרים מנוסים המשרתים בתפקידים אלה לתפקידים שאינם במגזר הייעודי.

ההסכם חל רק על שוטרים וסוהרים הממלאים אחר כל התנאים המפורטים בהסכם. אחד התנאים הוא שירות באחד התפקידים המנויים בנספחים א' או ב' להסכם.

על אף שהקובלת לקחה חלק בתגבורים ובמבצעים, עיקר תפקידה הוא מפקדת בסיס ולכן אינה עומדת בתנאים אותם קבע משרד האוצר לצורך קבלת המענק החד פעמי לנגדים.

יצוין כי הסכם זה הוא חלק מתוכנית כוללת לשינוי שכר הנגדים וייתכן שבעתיד ייכלל אף תפקידה של הקובלת ברשימת הזכאים למענק.

גנאי שכר - גוספג פיליוט א'

הקובל, שוטר שח"ם המשרת כחובש מרפאה במטה מחוז ש"י הממוקם באזור E1, הלך על אי תגמולו בתוספת פעילות א'. הקובל טען כי בכך הוא מופלה לרעה בהשוואה לשוטרי שח"ם אחרים ששרתו עמו במחוז ש"י.

נמצא כי תוספת פעילות א' משולמת לשוטרים המשרתים בתפקיד ייעודי, בעוד התפקיד של חובש מרפאה אותו מילא הקובל אינו תפקיד ייעודי. יחד עם זאת בדיון שקיימו הגורמים המוסמכים לאחר קבלת הקבילה הוחלט לאשר תוספת פעילות א' גם לתפקידי מנהלה במחוז ש"י, זאת החל ממועד העתקת משכנו של המחוז למשכנו החדש באזור E1, משמע מיום 1.5.08. ההחלטה הוחלה גם על שוטרי שח"ם המשרתים במחוז ש"י ובכך בא הנושא על תיקונו.